

Kvalitetsberättelse för Ekebackens Förskola läsåret 20/21

Under uppstartsdagarna i augusti 2020 analyserade arbetslagen det föregående läsåret för att hitta mönster och utvecklingsområden, dvs. hitta nya fokuseringsmål till läsåret 20/21. Istället för läroplansmål valde pedagogerna ut text från LpFö18 som knöt an till det temaarbetet som gjorts under läsåret 19/20 som de ville vidareutveckla. Läsårets fokus har varit att utveckla arbetet med pedagogisk dokumentation för att minimera efterkonstruktion och utveckla en mer tydlig målstyrd utbildning.

Förskolans gemensamma mål:

”Språk, lärande och identitetsutveckling hänger samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt.” (s.8 Lpfö-18)

”Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande” (s. 10 Lpfö-18)

Arbetsplatsspecifikt mål för läsåret:

Alla pedagoger arbetar fokuserat och aktivt med pedagogisk dokumentation för att utveckla sin kunskap och därmed stödja och utmana barnen i deras lärande.

Fortbildningar:

Gemensam fortbildning under läsåret har varit reflektionsgrupper med utgångspunkt i boken **Utveckla barns inflytande**, skriven av **Jenny Biteus & Teres Engholm**, som underlag samt föreläsningar och workshops med **Azarina Birgersson** om att **Utveckla lärmiljöerna**. Kombinationen av dessa två fortbildningar har genererat i att lärmiljöerna blivit mer tillgängliga för barnen, ökat barnens inflytande och delaktighet på sin vardag på förskolan samt stärkt samsynen hos pedagogerna. Detta kan man se genom att mer material finns tillgängligt för barnen, fler av barnens önskemål om aktiviteter har tagits tillvara genom bl.a. skrivhörna, leklådor ute, barnråd, inspirerande material har köpts in för att utveckla lärmiljön samt ommöblering för att skapa en levande lärmiljö.

Enligt enskilda enkäter i maj och arbetslagens analysarbete har dessa fortbildningar varit givande för att utveckla arbetssättet, fått en möjlighet pröva på kollegialt lärande genom reflektionsgrupper, de har fått tydligare ledarskap och gemensamma mål samt ökat samsynen och förståelsen för uppdraget.

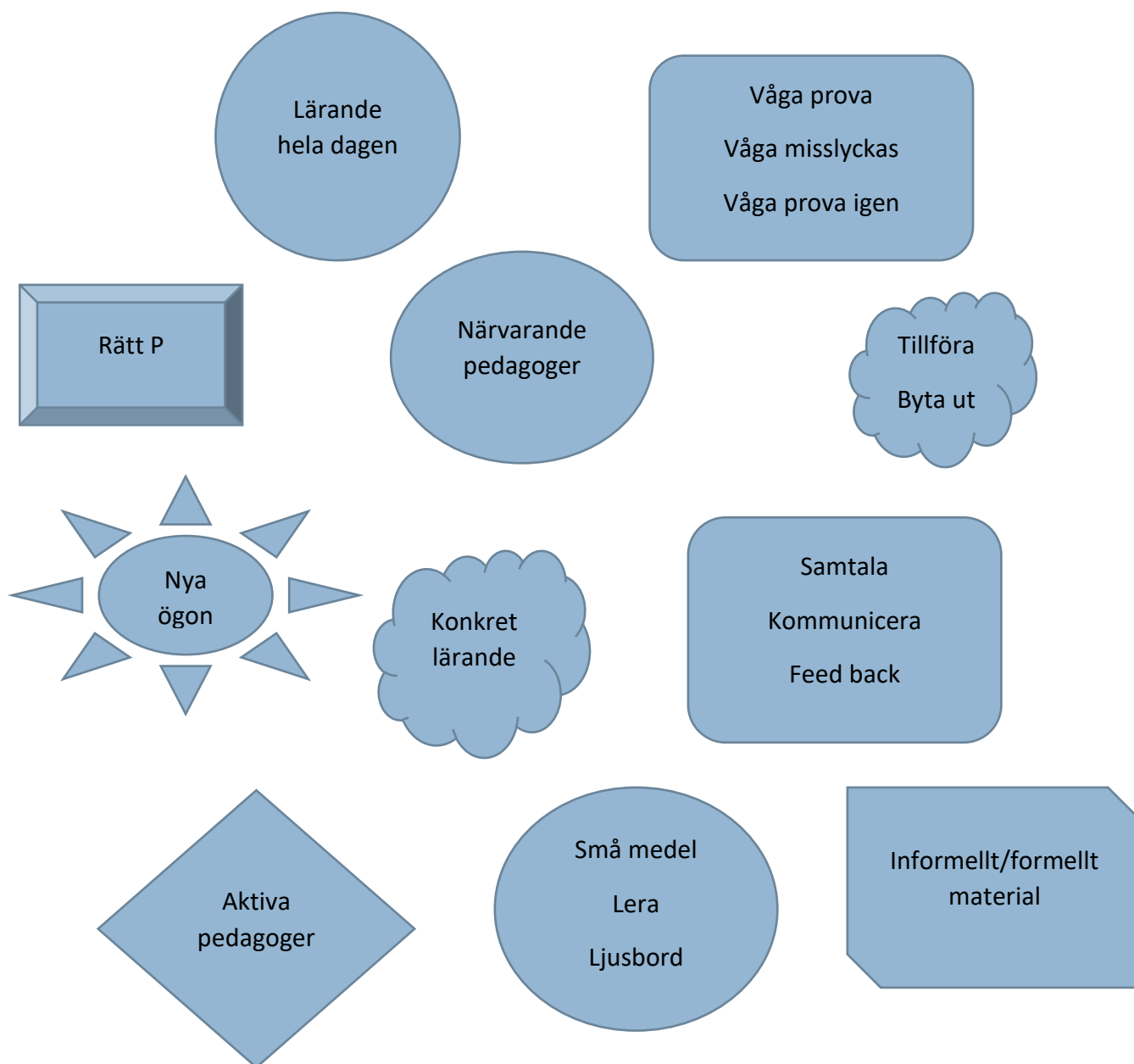
Ett tydligt lärande hos barnen är att de har fått en förståelse för att deras tankar och idéer är viktiga samt de fått möjlighet påverka sin vardag på förskolan genom att pedagogerna tar tillvara på deras önskemål och intressen. Det har även genererat i att barnen fått en inblick i hur demokrati fungerar genom barnråd och deras medverkan i utformningen av lärmiljön.

Azarinas föreläsningar och workshops: Utveckla lärmiljöerna

Azarina har varit en inspirerande föreläsare med många nya tankar och goda idéer som tillfört inspirerade material, medverkat i utvecklandet av lärmiljöerna och undervisningsaktiviteterna. Detta har bidragit till att möjliggöra en lärmiljö med mer tillgängligt och inspirerande material där det nu finns mer utrymme för att ta tillvara på barnens intressen. Material har flyttats ner i barnens nivå för att öka tillgängligheten så att de får mer inflytande och blir mer delaktiga i sin vardag på förskolan.

Pedagogerna beskriver workshopsen som mycket inspirerande och roliga.

*Våra samlade lärdomar från Azarinas kompetensutveckling kring våra lärmiljöer,
Ekebacken vt 2021*

Som en del av utvecklingsarbetet med lärmiljöerna samt att hitta ett nuläge har Skolverkets självskattnings material **BRUK 1.2 Miljö, lokaler och utrustning** använts. Pedagogerna gjorde en skattning i början av vårterminen och en i slutet. Det resultatet visar, och som de även själva uttrycker, är att pedagogerna har utvecklat ett mer homogent sätt att se på lärmiljöerna, detta visar sig genom att resultatet inte är så "spretigt" vid tillfälle två. Den senare skattningen visar också att samsynen och medvetenheten har ökat gällande materialval och tillgänglighet. På förskolan finns en skillnad mellan avdelningarna i utbud av material samt dess tillgänglighet. Man kan se en progression i arbetet med lärmiljöerna men skattningen pedagogerna gör kring att miljön är tillgänglig, och stimulerar till lek, utveckling och lärande är lite för hög om man ser till vad samtliga avdelningar erbjuder. Azarinas slutord var att "det är viktigt att de nu fortsätter att lägga till mer material i de olika stationer de gjort så det blir ännu mer lockande för barnen. Det är en pågående process att skaffa ett rikt och mångfaldigt materialutbud och det tar tid..." Kanske behövs ett mer kritiskt granskande av hur jag som pedagog tittar på tillgänglighet och materialutbud. Vi är på god väg och vi kommer att hålla i det arbete som påbörjats, genom mer träning i pedagogisk dokumentation tror jag att val av material och miljö blir en naturlig del i utvecklingsarbetet.

Kollegiala samtal utifrån boken: Utveckla barns inflytande

Denna form av reflekterande gruppsamtal är nytt för pedagogerna men de uttrycker att det varit intressant och givande att få ett forum där man kan få en inblick hur det fungerar i andra arbetslag, få syn på hur kollegorna tänker, få inspiration av varandra och få utvecklas tillsammans samt skapa en samsyn på uppdraget.

Pedagogerna uttrycker att de blivit mer medvetna om hur viktigt det är med samspelet av "triangelns komponenter" för att tillgodose barns inflytande. Anpassad lärmiljö - medvetet närvarande pedagog - inspirerande material, dvs triangeln för barns inflytande.

Många beskriver i enkäten att det är viktigt med härvarande och närvarande pedagoger så att den som är medvetet närvarande inte behöver bli störd av ex. telefonsamtal utan kan ägna sig helt åt att medforsa och vara närvarande i stunden tillsammans med barnen. Detta gör att barnens möjlighet till delaktighet och inflytande ökar samt ökar även möjligheten till utvecklande samtal. Vi kan se att arbetslagen börjat arbetat mer medvetet kring detta även i oplanerade undervisningssituationer.

Tillgängligheten i lärmiljön och av material har belysts i boken bl.a. via över och under handtaget, när är det tillgängligt, vem är miljön anpassad för, inne-ute. Här har de prövat att sitta på huk och betrakta sin lärmiljö, visa tecken för att cirkulera ute dvs. pedagogen blir mer tillgänglig för barnen vid utevistelsen, diskuterat gemensam syn på det pedagogiska uppdraget, var har vi dokumentationen, vem är det tillgänglig för och varför?! Boken har tagit upp olika aspekter på lärmiljön, materialets utformning och tillgänglighet. Lärdomar och insikter från pedagogerna har varit att de blivit mer medvetna om sambandet mellan barns inflytande och hur det påverkar deras lek och lärande, de låter nu barnen ta mer plats för att öka deras medskapande samt att de ställer oftare öppna frågor till barnen utan färdiga svar.

Start på kollegialt samarbete: Inlärningsmiljöer kopplade till pedagogisk dokumentation

Den 4 februari besökte pedagogerna Smedjebackens förskola för att se och få inspiration kring hur de använder lärmiljön som en tredje pedagog kopplat till pedagogisk

dokumentation. Innan besöket hade de fått ta del av pedagogiska planeringar kopplade till de lärmiljöer som de skulle besöka. Här fanns det möjlighet att ställa frågor till de pedagoger som fanns på plats samt ”Glo, sno och göra om till sitt eget”- tips. Pedagogerna har via svarsfrågor återkopplat om besöket, de beskriver att det var ett inspirerande besök med många tips och idéer på hur de kan förnya och utveckla sina egna lärmiljöer på ett enkelt sätt med material som redan finns på förskolan. De ansåg även att det var värdefullt att få direkt återkoppling av Smedjebackens pedagoger om varför de utformat lärmiljöerna som de gjort. Dagen efter studiebesöket kunde arbetslagen reflektera tillsammans samt börja planera för hur de ska gå vidare för att utveckla lärmiljöerna.

Kartläggning av Östra Göinge Kommuns förskolors undervisning gällande **Språkutvecklande arbetssätt för flerspråkiga barn** (Skolverksprojektet):

På Ekebackens 3 avdelningar har 26,4% av barnen ett annat modersmål. Under perioden 24 mars – 21 april gjordes 9st observationer för att kartlägga två områden **Språk och kommunikation** samt **Flerspråkighet och interkulturellt förhållningssätt** på förskolan. Resultatet blev ett betydligt lägre värde på området **Flerspråkighet och interkulturellt förhållningssätt**. Detta tror vi beror på att vi under flera år arbetat aktivt och medvetet med språkutveckling men inte utifrån ett flerspråkighetsperspektiv. Det perspektivet blir extra tydligt när fler barn i barngruppen besitter kunskaper i flera språk. Ju fler barn med fler språk desto mer medvetet arbetar pedagogerna därav en stor skillnad mellan avdelningarna. Skillnaderna beror även på hur mycket det flerspråkiga barnet kan kommunicera på svenska. De som arbetar med yngre barn har oftare en mer öppen, tydlig och stödjande kommunikation och de använder sig oftare av TAKK och kroppsspråk för att förtydliga. En skillnad som blev markant var tillfället när pedagogerna använde sig av öppna frågor, på storbarn användes de mest i den planerade undervisningen och vid måltiderna medan pedagogerna på småbarn använde de vid alla observationstillfällena dvs. planerade och oplanerade undervisningssituationer samt måltider. Här beror skillnaderna till vis del av att äldre barn oftare är mer självständiga än yngre och inte alltid behöver en aktiv pedagog. Vi ser också att utbildning och erfarenhet hos pedagogerna spelar roll i hur de kommunicerar med barnen.

Framgångsfaktorer:

Pedagogerna skapar förutsättningar och fångar tillfällena för kommunikation. De är nyfikna och intresserade av barns tankar, arbetsteorier vilket gör att pedagogerna kommunicerar mycket med barnen, ställer många frågor både följdfrågor och öppna frågor. Pedagogerna upprepar och använder många begrepp.

Utvecklingsområden:

Höja kompetensen kring flerspråkighet och interkulturellt förhållningssätt hos pedagogerna. Ökad medvetenhet hos pedagogerna om uppdraget, rätt fokus på undervisningen både i den planerade och oplanerade. (både inne och ute)

Använda material och lärmiljö som den tredje pedagogen.

Föreläsning och workshop: **Skogen i skolan**

Helén Andersson, skogskonsulent på Skogsstyrelsen i Skånedistriktet kom till Ekebackens förskola den 7 september för att inspirera pedagogerna med praktiska övningar och samarbetslekar. Utgångspunkten var olika skogsmaterial, värdegrund och hållbar utveckling med koppling till LpFö18. Många tips och idéer samt en materialbank lämnades kvar på förskolan. Vi kan se att de inte arbetat så mycket med materialet under läsåret men materialet kommer att introduceras igen under hösten-21.

Lpfö18 **2.1 Normer och värden** innehåller mål som svarar mot att vi har handlingsplaner och åtgärder för att främja alla likas värde.

Vår PDK – **plan mot diskriminering och kränkande behandling** reviderades under hösten men den prioriterades inte under läsåret då det fanns många andra utvecklingsområden med högre prioritet. Vi har däremot arbetat med värdegrunden i bl.a. Kungaskogsprojektet.

Vi har en handlingsplan **När barn biter** som vi delat ut till berörda vårdnadshavare samt lagt på Abbum, tillgängligt för alla vårdnadshavare. Det är främst på småbarnsavdelningar som barn biter och blir bitna. Vårdnadshavarna behöver vara trygga i att det finns åtgärder som pedagogerna vidtar när dessa situationer uppstår. I år har det hänt vid flertal tillfällen att barn blivit biten av en kompis.

Antal **anmälningar** av diskriminering eller kränkande behandling under läsåret: Ost.

Övriga lärprocesser som utvecklats under läsåret:

Här kan vi se att barnen har fått möjlighet att möta flera läroplansmål från LpFö18 **2.1 Normer och värden, 2.2 Omsorg, utveckling och lärande, 2.3 Barns delaktighet och inflytande.**

När arbetslagen utvärderade sitt läsår framkom det även att barnen utvecklat:

- **sina sociala förmågor**
 - Flertalet av barnen har utvecklat sin förmåga i att klara av konflikthantering *utan att behöva ta hjälp från en pedagog.*
 - Barnen har stärkt sin självkänsla och tro på sin egen förmåga så att de *vågar göra sin röst hörd* i olika situationer ex. återberätta sagor för kompisarna, svara på hypoteser.
 - Många har utvecklat *samarbetsförmågan* i små och större grupper så att allas åsikter och idéer respekteras genom olika byggprojekt och samarbetsövningar samt barnråd.
 - Barnen visar varandra *mer empati* och har nu en större vilja att hjälpa varandra i olika situationer med stöd av trivselregler och Kungaskogsprojektet.
 - De har fått en större förståelse för hur olika – lika deras familjesammansättningar är, allas lika värde, vikten av rätten till sin egen kropp, integritet och hur man respekterar varandras integritet. Kungaskogsprojektet och de normkreativa böckerna har varit bidragande i denna utvecklingen.
- **sitt språkliga kunnande**

- Ett ökat intresse för språkljuden och alfabetet har utvecklats genom att bl a användandet av praxisalfabetet. Detta har även lett till att barnens intresse för skriftspråket har ökat, de *skriver ofta spontant* i den fria leken både med tangentbord och med pennor.
 - Det verbala språket har utvecklats genom att samtalen mellan barn-barn, vuxen-barn har ökat. Tillgänglig dokumentationen har bidragit till fler reflekterande samtal
 - Barnen har fått en förståelse för andra språk genom att räkneord och hälsningsfraser på andra språk som är aktuella för barngruppen har använts och uppmärksammats.
- **sina kunskaper inom naturkunskap/ hållbar utveckling**
 - Barnen har fått möjlighet att *utveckla sina kunskaper* inom biologi och kemiska processer genom olika projekt såsom årstidsväxlingar, vattnets kretslopp, fjärilar och odling.
 - Förmågan att *förstå sin påverkan* på naturen/miljön har utvecklats genom projektet sopsamlarmonstren. Barnen har utvecklats sitt kunnande i hur man sorterar sopor och vad allemansrätten innebär.

Under pandemin har just den fysiska kontakten med vårdnadshavarna begränsats vilket har lett till nya idéer utvecklats för att nå målen under **2.4 Förskola och hem**. Vårdnadshavarna får endast hämta i tamburen och inte vistas på avdelningen därför har pedagogerna gjort en *dokumentationsvägg* i trapphuset som har ökat vårdnadshavarnas insyn i utbildningen och undervisningen. *Utvecklingssamtalen* har genomförts och mallar i Abbum har använts, en positiv aspekt var att det digitala forumet även gav den vårdnadshavare som inte deltog fysiskt en möjlighet att ta del av samtalet. Inga fysiska föräldramöten har genomförts däremot kunde man se ett *digitalt föräldramöte/ informationsfilm* på Abbum under hösten.

Organisationsutveckling:

Under innevarande läsår har även en uppbyggnad för processår kopplat till förskolans systematiska kvalitetsarbete tagits fram. Syftet är en tydlig struktur för insamlande av underlag samt regelbunden avstämning kring kvalitén. Processåret omfattar både arbets- och utvecklingsorganisationen. Kopplat till detta finns det likaså en fast uppbyggnad för utvecklingsdagarna där processåret är ihopkopplat med vårt läsårfokus/läsårsmål.

En BHT-struktur har implementerats på Ekebacken, det innebär att det finns en planering för när BHT-träffar inträffar samt ett tillhörande bokningssystem för arbetslagen. Pedagogerna uttrycker att BHT numera blivit en rutin som stödjer deras arbete kring anpassningar och utveckling av kompetensen kring dessa. Nytt i år, för rektor och specialpedagog, har varit avstämningsträffar mellan BHT-mötena för att säkerställa att beslut genomförs i a-lagen samt att bättre följa arbetslagens arbete. Jag kan se att vi inte riktigt fullt ut tar ansvar i arbetslagen för att säkerställa att beslut/återkoppling genomförs men det har skett stora framsteg och det är fokus på detta framöver.

Inför kommande läsår görs en schemaändring för att systematiskt skapa mer tid för pedagogernas utvecklingsarbete, den 40:e timmen = barnfria tiden schemaläggs. Detta ger 25 minuter mer per pedagog och arbetslag per vecka.

Utvecklingsmöjligheter:

Det är viktigt med gemensam syn och ett gemensamt yrkesspråk, flera påtalar i enkäten (utvärdering av reflektionsboken maj 2021) att det behövs fler gemensamma strategier och en vilja att utvecklas vidare. Med gemensamma fortbildningsstrategier såsom ex. fortsätta med kollegialt lärande kan man arbeta aktivt för att stärka samsynen. En utveckling i det kollegiala lärandet kan vara att koppla praktiska undervisningsaktiviteter med forskning och kollegiala samtal eftersom man då på ett tydligare sätt kan se teorin i praktiken och vad det genererar till barnens lärande.

Enligt enkäten (maj) upplever många att de fått en tydligare ledning och tydligare mål för verksamheten som lett till flera förändringar, sammantaget har det gjort att läsåret varit lite arbetsamt. De flesta pedagoger vill hålla i den goda utveckling som varit under läsåret genom att fortsätta utvecklas framåt samtidigt som man vill hålla i det som varit bra under läsåret dvs. fortsätta att utveckla lärmiljöerna, ha inspirerande material tillgängligt och involvera barnen. Det finns också ett behov av att vidareutveckla de pedagogiska planeringarna, dokumentationsmetoderna och utvärdering-/ analysarbetet för att säkerställa kvaliteten på undervisningen och utbildningen. Arbeta mer målinriktat och ha fokus på önskat lärande så att läroplansmålen inte efterkonstrueras. Börja arbeta systematiskt med pedagogisk dokumentation i Abbum så att den pedagogiska planeringen alltid är aktuell och uppdaterad utifrån barnens arbetsteorier, inläggen speglar undervisningen och är kopplad till planeringen samt att ofta vara i utvärdering och analys så att hela dokumentationen hålls levande. En annan utvecklingsmöjlighet är att få in jämställdhet, normkreativt och interkulturellt synsätt på ett systematiskt sätt i den dagliga utbildningen.

Alla pedagoger har ett inlogg till *förskoleforum.se* som innehåller mycket fortbildningsmaterial, det är för kommande läsår prioriterat från rektor att pedagogerna kontinuerligt själva tar del av den fortbildningen som de behöver i sitt dagliga pedagogiska arbete.

Pedagogerna ser också att barnen har ett behov av att fortsätta att utveckla sina sociala förmågor såsom vänta på sin tur, lyssna på varandra samt fortsätta utveckla den språkliga förmågan genom att bl.a. förstärka med bildkommunikation.

Slutord: För att skaffa mig ett nuläge när jag började förra året i augusti hade vi speed dateing. Resultatet visade att gemensamt för alla pedagoger var att de ville utveckla samarbetet på förskolan. När speed dateingen följs upp vid läsårsstart ni i år visar den att pedagogerna tycker att: ”samarbetet har blivit bättre vi tipsar varandra mer, vi har ökad samsyn ute och inne, vi hjälper varandra över avdelningarna vid frånvaro, vi har ett öppnare klimat, pratar och delger varandra om barnen, vi provar oss fram tillsammans”

Detta påverkar arbetsmiljön positivt och resultatet av det blir att: ”vi ser oss som EN förskola, ökad arbetsglädje, vi hjälps åt mer, vi har numera en större öppenhet, ärlighet och förståelse för varandra. Vi använder oss av våra olika kompetenser/ förmågor och ser att det är allas ansvar att skapa ett bra arbetsklimat där alla kan trivas”.

Vi har detta läsår aktivt jobbat med att skapa och formulera en gemensam värdegrund, vårt nästa steg blir att utforma en gemensam verksamhetsidé. Vi har varit i många av uppdragets delar och det har varit en utmaning men jag vill bara säga: Härligt jobbat, vi är på gång!

Läsårsfokus 2021/2022: Jämställdhet och Ett språkutvecklande arbetssätt

Våra gemensamma läsårs mål för 2021/2022 är:

Normer och värden: Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,

Omsorg, utveckling och lärande: Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,

Barns delaktighet och inflytande: Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Förskola och hem: Arbetslaget ska

- vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter till inflytande,

Arbetsplatspecifika kriterier - Individuellt mål för läsåret:

Utveckling framåt är fokus på, tydligare underlag utifrån barnens behov. Att målen på våra förskolor sätts och utbildningen utvecklas utifrån vad barngruppen behöver, att barnen är delaktiga och att deras röster blir tydliga.

Malin Winther, rektor

Broby 210831